

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 8.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 16 para, a zastareni para 20.

Dijela za predbroju, uz koja nema dotičnik svote, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbu, uz koje nema prilicne pretplate, biti će povraćana. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicima. — Rokopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disme i novice treba šaljeti «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Njemačka ofenziva na zapadnoj fronti.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 8. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 8. juna 1918.

Zapadno bojište:

Vojna skupina nasljednika prijestola Rupprechta:

Artiljerijska borba na mahove življa i izvidnički okršaji.

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola:

Donovljeni neprijateljski napadi sjeverozapadno od Chateau-Thierryja i njegovi protunapadi da preotme izgubljene linije na Ardre, pribaviše mu samo neznatnog zemljišta. Višekratna navala francuskih, američkih i engleskih pukovnija propade sa teškim gubicima.

Uostalom stanje se nije izmijenilo.

BERLIN, 9. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 9. juna 1918.

Zapadno bojište:

U području Kemmela, južno od Somme i na Avre pojača se artiljerijski boj. Djelimični napadi Francuza južno od Yperns i Englezâ sjeverno od Beaumont-Hamelâ odbijeni su krvavo. Francuski lokalni napadi na južnoj obali Aisne i južno od Ourcqva propadoše. Našim zagonom istočno od Cetrucja iznijesmo 45 zarobljenika. Amerikanci, koji su pokušali da nanovo napadaju sjeverozapadno od Chateau-Thierryja, bjehu uzbijeni sa teškim gubicima i ostaviše zarobljenika, preko svojih izlaznih pozicija.

BERLIN, 10. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 10. juna 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola:

Jučer provelismo snažnim napadima u bregoviti kraj jugo-zapadno od Nogona. Zapadno od rijeke Matza zauzmesmo francuske pozicije kod Mortemera i Orvillersa te se zagonismo dalje preko Cuvilly-Ricquebourgâ. Istočno od Matza bjehu osvojeni Gurgijski visovi. Unatoč žilavom neprijateljskom otporu, pješadija iznuđi sebi put kroz Ricquebourgsku i Lamottersku šumu i potisnu neprijatelja preko Bourmonta i Mareuilla, južno i jugoistočno od Lassignyja prodrijevmo duboko u Thiescourtsku šumu. Zestoli francuski protunapadi bjehu odbijeni. Zarobismo nekih 8000 ljudi i otkosmo nekoliko topova.

Prvi general, kvartirmajstor Ludendorff.

Ostali izvještaji austrijsko-ugarskog i njemačkog glavnog stana od 8., 9. i 10. juna nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Naši idroplani u Italiji.

Iz stana ratne štampe.

BEČ, 10. Javljuju iz stana ratne štampe: Dana 9 o. m. izjutra jedna eskadra naših idroplana napade ratnu luku Brindisi. Unatoč žestokoj zapornoj vatri, opazilo se, bez prigovora, jedno pogogjenje u jedan letjeljčki hangar, koji se vas zapali, dva pogogjenja u susjednu zgradu, koja se porušila, u jedno skladište benzine, iz kojega zasuktaše visoki plamenovi, dva pogogjenja teških bombi u pomorski arsenal kod škera, dva u skladišta uglja, ostala 32 pogogjenja u područje pomorskog arsenala i jedno u palubu jedne engleske brze krstarice, razreda «Liverpool», nakon toga čula se jaka eksplozija.

Tokom zadnje sedmice mjeseca maja austro-ugarske bojne letjelice savladale su zračnom borbom četiri neprijateljska aparata; jedna obrambena baterija obori jednu neprijateljsku letjelicu.

Izjava Francuske, Engleske i Italije

za nezavisnost Poljske i za liberalna narodnosna nastojanja češko-slovačkog i jugoslavenskih naroda.

GENEVE, 8. Prema jednoj vijesti iz Pariza, ratno vijeće što se držalo u Versaillesu dana 3 o. m. ugovorilo je, da je cilj za kojim ima nastojati Francuska, Engleska i Italija, obrazovanje samostalnih država za Poljake, Čehe i Slovake i Južne Slavene. U isto vrijeme savezničke vlade primiče na znanje Lansingovu izjavu, po kojoj Sjedinjene Države smatraju simpatički težnje Čeha, Južnih Slavena i Slovačka te im se pridružuju sa živim učešćem u željama tih naroda.

Službeni tekst vijesti.

GENEVE, 10. Prva pariska vijest o zaglavcima prihvaćenim u ratnom vijeću u Versaillesu, nije bila potpuno točna. Odnosna službena vijest agencije Havas glasi:

Na sastanku u Versaillesu dana 3 juna ministara predsjednika tri savezničke zemlje Francuske, Engleske i Italije, postigao se sporazum o izdavanju ove izjave:

Poljska: Obrazovanje jedinstvene, nezavisne poljske države sa slobodnim pristupom na more jedan je od uvjeta za trajan pravedan mir i za vlast prava u Evropi.

Češki, Slovaci i Južni Slaveni: Savezničke vlade primiče sa zadovoljstvom na znanje izjavu državnog tajnika Sjedinjenih Država, te žele da joj se pridruže; pri tome one izrazuju svoju živu simpatiju za liberalna nacionalna nastojanja češko-slovačkog i jugoslavenskog naroda.

Pitanje o ljetnom zasjedanju Zastupničke Kuće.

Konferencije ministra predsjednika.

Pišu iz Beča, 8 o. m. Ministar predsjednik dr. Seidler nastavio je danas svoje pregovore sa stran-

Već je ta, da ne dađu kusonji pod plast, te ni nama, kad stegli kosjerice stromaštvo, da se bilo u čemu na raškoši naslađimo, a kamo li čemo svoje «trupce» biserjem posuši, a smeli vezom prošiti.

Nije «trubac» već golemi morski spuž, i netom ga ribari istegnu iz morskih dubanaca, zgzu ga na «pisak» prevrte i u nj pušu. Glas mu ruče poput kraljeve rike, a našim dražetinama prolama u tutnj, da ga na utihanoj i blagoj noći i u trećemu selu čuju.

Tko ne zna, što je «trubac», čemu li služi, već da te izvanjski mrklo noć umijela u naše selo, bilo bi trke oko Krke i pometarije, kome patri slava, kome li pripada krava, sa nenađne, koja bi te zaskočila.

U kojoj se god amo kod nas kući božična svijetla pali, onje se i «trubac» nalazi. Preko godine kunja on pod starješinskim ključem, da ga se po čemu držina ne dočepaju. Ruglo bi udarilo na kuću, iz koje bi u zabranjeno vrijeme rika doprla; a pogotovu rugo i prđaćima na čitavo selo. O Trima ga Kraljima starješina nekuda svečano i službeno vadi i muškoj mlajariji isporuča; jer, vam mlajarija, tom se tatarijom niubah da tko bavi. Mlađosti to najbolje i priključje.

Preko čitavih poklada urijetko se to kad čuje «trubac» preko dana, već o noćnoj uri. Netom se spusti mrak i smrklo se, očepi s-ovoga kućnoga praga jezljivi: tutu, tutu, tutu, tu, u, u. — Nije ovaj ni odušilo, a to sa komšijskoga sulara prihvaća: tutu, tutu, tutu, tu, u, u — i ko na vrata da ga iz ruke u ruku dodaje cikom onome do sebe, otkuda zatutnji treći: tutu, tutu, tutu, tu, u, u, dok najstrag čitavo moje selo nije već jedan i salveni: tutu,

načkim vojama te ih u neku ruku i dokončao, pošto je sada pregovorio sa zastupateljima svoju stranaka. Ovako dakle kabinetski poglavica zna što misle stranački vođe o pitanju ljetnog zasjedanja i o svom traženju upogled neomatanog parlamentarnog djelovanja. Dr. von Seidler obaviješten je u jučerašnjoj konferenciji sa pročelnicima stranaka Gospođske Kuće i predsjednikom knezom Windischgratzom i o raspoloženju što u ovoj kući vlada.

Još preostaje da se čekaju sutrašnji zaglavci parlamentarne komisije poljskoga kluba u Krakovu, u čijem će vijećanju učestvovati i ministar za Galiciju dr. vitez Twardowski i varšavski ministar predsjednik Steczkowski.

Po ovome u parlamentarnim se krugovima drži, da će se početkom naredne sedmice odlučiti, hoće li se Zastupnička Kuća sazvat i junu na kratko zasjedanje, koje bi se imalo posvetiti otresnju privremeno preoračuna, ratnih kredita i već u odboru otresnim poreznim osnovama, ili bi imalo da do jeseni stupi stanje *ex lex*.

Parlamentarna komisija Poljskog kluba.

KRAKOV, 11. Parlamentarna komisija poljskog kluba primila je poslije dvodnevnog vijećanja, nekoliko rezolucija, u kojima ovlaštuje predsjedništvo poljskog kluba, da parlamentarne grupe zapodjenu pregovore o nerazdjeljivosti Galicije, da se zauzme stajalište protiv sadašnje vlade i traži što skorije sazivanje parlamenta. U drugoj rezoluciji ovlaštuje se predsjedništvo poljskog kluba da sazove narednu klubsku sjednicu, na kojoj će se birati pročelnik.

Južni Slaveni kod dr. Seidlera.

O konferenciji zastupatelja Južnih Slavena kod ministra predsjednika 8 o. m. obavljaju sa jugoslavenske strane ovo saopćenje:

Ministar predsjednik dr. von Seidler pozvao je za danas o pođne predsjedništvo jugoslavenskog kluba, da bi pošlo k njemu da ga obavijesti o držanju Južnih Slavena za eventualnost ljetnog zasjedanja parlamenta. Pročelnik jugoslavenskog kluba dr. Korošec i zast. Vukotić izjavili ministru predsjedniku, da Južni Slaveni žele i traže da se namah sazove parlament, na koji narodi imaju ustavno pravo. Protiv sadašnje vlade oni će stupiti u najoštiju opoziciju. Stoga Južni Slaveni borit će se jednino protiv vlade a ne protiv parlamenta. Kakvini će se oni sredstvima poslužiti da vrše opoziciju, o tome će tek vijećati zajednički sa češkim udružjenjem te prihvatiti zaglavke. Uostalom nema nikakva povoda da se ovoj vladi dađe već objašnjenje o taktičnom držanju. Ako vlada hoće jamstvá, to je u jednoj ustavnoj državi ima jedno jamstvo: obrazovati jednu veliku radnu većinu. Ne nagje li je vlada, kad ona mora znati što ima da učini. Zastupatelji jugoslavenskog kluba protestovahu ovom prigodom najoštrije protiv proganjanja Južnih Slavena.

Audijencija delegata dr. Korošeca kod ministra spoljašnjih posala grofa Barriana bila je namjenjena, izmeggju ostaloga, i pretresanju jugoslavenskog pitanja.

tutu, tutu, tu, u, u, pa se to zategne do u podmrakle noćne ure.

Ta te kobna trublja jofezatskih dolina svojom turobom i tleskobnom tutnjavom, dok joj se ne privikneš, zanujga nečim neugodnim i zagonetnim, nečim, što ne bi želio, da ti do usjuju dopre, jer u očitu neskladu sa lijepom amo, skladnom i pitomom prirodom.

Još ti se zešće jezuri životom ušetaju, a ispod zličice se počme nadimati, što ti otajstveni i oštri glasovi krv uzmiješaju, a uši sadiru, dok ti sveisto trubljača na ti želju ne vidiš, već bi reći, da se sve to surljava i dopire sa drugoga nekog i dosada nevidjena svijeta.

Ni naš pokladni očenâš nije gladan. U sve bi prije amo naš puk, nego li će neđjeljom pogaziti zapovijed crkvenu i ođnemariju pučku misu. Kako je to po svu godinu nije drugačije ni o pokladima. U tome se ciglo pokladne neđelje od ostalih preko godine luče, što su, eto ti, vedrije. Po misi se kućni starješina ne zabalja oko crkve, već će vrcem kući, za uhom se počese, a očima izbijeli u kućne pod pločaciom rožnike i omijera, s koga bi kraja nožićem slaninu poglađio, uz kupus je sljubio i u bakru složio.

Ima ih amo moćni župljana, pa umjesto da im preko ljeta u kocu prasešce skviči, bura im svijaja i kroza nj hući. Taki će i o tomoinjoj za posjek buru iščekati i oznoruci se za sunceom ogledati. A sveisto — i ovi će pokladne neđelje začinišijim podasišiti, bilo to stomudrago — iljoga ribe, «bakalaric» sa kumpijerima, ja na ulju pravnut pšenican uštipak. Što bilo, da bilo, suhotno se ne će biti.

O pokladnici se po našim vilajetima, izuzmeš

Ministar za zemaljsku obranu o češko-slovačkoj brigadi i o češkim četama.

Ministar za zemaljsku obranu dao je, na osnovi podataka vrhovnog zapovjedništva vojske, ovaj pismeni odgovor na interpelaciju zastupnika Schürffa i drugova o držanju pojedinih čeških pukovnija na fronti:

Revolucionarni češko-slovački kongres, koji se spominje u «Brževia Vjedomosti», nije identičan sa češko-slovačkim kongresom koji je vijećao koncem travnja 1916. u Kijevu. Očito se radi o kongresu, koji je zasjedao uslijed ruske revolucije, te polazio za njezinim političkim ciljevima. Češko-slovački kongres, koji je zasjedao od 23. do 30. travnja u Kijevu treći je velleizdajnički kongres Čeha-Slovaka u Rusiji. Glavna mu je svrha bila nova organizacija češko-slovačkoga pokreta u Rusiji, eđa se uzme obzira prema prilikama, koje su se promijenile radi revolucije, te da se stavi na demokratske principe. Kod toga kongresa sudjelovalo je 322 zastupnika i to 116 iz tabora za sužnje, 93 od češko-slovačke vojske i 113 od 30 društava, koja se nalaze u Rusiji. Od zaključaka spomena je vrijedno navesti: Čeho-Slovaci ustraju kod zahtjeva, da se podijeli austro-ugarska monarhija i kod zahtjeva, da se uredi potpuno neovisna češko-slovačka država. Sudjelovanje kod revolucionarnoga otpora protiv monarhije slovi kao najviše čudoredna i nacionalna dužnost, pa s toga se očekuje, da će svi Čeho-Slovaci dobrovoljno stupiti u češko-slovačku vojsku. Pod češko-slovačkom vojskom razumijevaju se češko-slovačke divizije u Rusiji, od kojih su 4 pukovnije u ljetu 1917. pošle u Galiciju protiv nas, te u službenom vojnom izvještaju od 3. srpnja 1917. pohvaljene. Ta vojska sastoji poglavito iz austro-ugarskih ratnih sužnjeva Češke narodnosti, koji su se dragovoljno javili.

Glede pješake pukovnije br. 36 (Mlada Boleslava) veli ministar, da nije istina, da je ta pukovnja za vrijeme mobilizacije i nastupa uskratila poslušnost. U prvim borbama ta se pukovnja hrabro borila. Nu kasnije, nakon što je uslijed teških gubitaka nestalo velikog dijela aktivnih časnika i stara pouzdana momčad, te kad se u pukovniju moralo staviti moralno zaražene elemente, pukovnja je zatajila, te je svojim držanjem skrivila teški poraz drugih četa. Radi toga je ta pukovnja carskom odlukom od 16. lipnja 1916. raspuštena. Pješake pukovnije 11. i 182. dobro su se držale. Glede pješake pukovnije 36. (Plzenj) veli ministar, da čast pukovnije kao čitne cjeline nije diminuta, ako i nije otpor pojedinih dijelova bio ustrajan.

Glede pješake pukovnije br. 28 (Drag) veli ministar: Iz izjave pukovnijskoga zapovjednika u borbama dne 3. i 4. travnja 1918. u sjevernoj Ugarskoj se sigurnošču proizlazi, da su se čete neposlušni ni jedinom hitac od neprijateljskoga bataljuna zasuznjene, ili bolje reći iz položaja odvedene. Pukovnja je smista raspuštena, ali radi izvrsnoga držanja jednoga od njenih hodnih bataljuna na visoravni Dobrodob u ljetu 1915. carskom odlukom od 22. prosinca 1915. opet je uspostavljena.

li, prosti Bože, ovo svetoga mjestâ za ukop, posvuda kolo voda, a na kolarištu ispod moje kule i pogotovu. Ni u tome ne dađu naši, da im ostane prijekor uz koleno; i da su im se pokladnice otisile i jedna za drugom u vječnost zamakle, a oni se kola ne nakotaji.

Paput starčadi, što ostarila i igru ostavila, isprvice uzme kolo nallak i nogu se za nogom voda. . . . Ređa je krak razgrijati i oskočkom ojkalicom iz mlaglanih i napunih grudí ražeći, pa to na bistro i jasnovito grlo prognati.

Jesu i nijesu Marta Ivanova i Simica Jurina svoji dokrajčile, da tamo:

«Ovce pase kistanjka djevojka; a ti vrazetni, poleni te domišljati Luka Božin, da podjarka; izvi svom snagom na junačko grlo, omigavajut Štepanu Markovu, koji išteka i u dvoje sastaviše:

«O ajdemo; da ojnemo; Sutra kola biti ne će!»

Tko je mrtav; da se ne će probuditi, tko li da hotem ne žgijne, kad se promislili, da se domalo amrkava pokladnici bezbriznici! . . . I što ja ovo rekoh i ne rekoh — prsti se krše i svijaju, ruke u u vis izvijaju, noge oskaču i tračinom se osklizuju, da ne čuješ već ođmjereni tutanj uskladana kola, pa ožimilo odušavanje iz mlaglanih i uzigranih grudí rumene; zdrave i krštre moje mladosti u raspupu godina. . . .

A ste vi zar mistifi i računali na mračni srednji vijek i na njegove tuncice, da mu se nijesmo znali iz ruku otefi, te da mi ni krabulja nemamo? I te kako ih imamo, a ako ih amo pozivju «maškaramama»; ne čete vi tome zamjeriti, ko ni mi vašim graskim «maškarama». Ni u tome vam ni

S kuka na kuk.

XVII. Naš krnevô.

Što je u kome, nikome to nije na čelu ubilježeno, a onda ni vi, ako vam ne dokažemo, ne čete znati, da i mi amo imamo svoj krnevô. Ne pliva on na talambasima krabuljnih plesova, šarolikih «veljuna» i «plesnih vjenčica», nu kakav bio, da bio, — on je naš krnevô.

Dulji je on i kraći, kako koja godina donosi i kako nam to javi misnik na Tri Kralja na pučkoj misi, kad navješćuje gođove i svetkovine preko sve godine. Ođmah po toj pučkoj misi zasjedne krnevô na banstvo i otvara svoju «sezona», a zavuzuje je pokladnim utorkom u kasnu noć.

Glavni provodič i obilježje čitavoga našega krnevala jest «trubac». Da i ne čes, on nas amo otimlje korizmi, a u neke čak i zatišici ukopišta, koje, s malim, kod nas po svu godinu vladaju po našim amo šćućurenim i zamrnim vilajetima.

«Trubac!» A pa što bi to bio taj tvoj «trubac?» Je li živo, ili je kamenio; a je lav, ili je zmaj, koja li to neman i zvijerka? Na tebi je, a onda zbori, jer se po poruku ni vuk ne omrsi, te ni mi ne saznasmo, a kamo li da zube pobrojimo tome tvome čudstvenome «trupcu», kad ti mučiš ko i mlada postiona neša, kad prvih puta na vrutke sagje, da novu kućnu čeljad hlajjanom vodom zanujga.

Polaglje de to, momče! Ko graska vlastela — udarili vi u obilje. Ne mari bogat vlah, da mu odrenu jednu kravu, pa se i vi uzeli razmećati golemim, i ako ču vam prišapnuti, da bogat obećaje, a ne daje . . .

Rasprava protiv nekih članova raspuštenog poljskog pomoćnog zbora.

MARMAROS-SZICET, 8. Danas je počela kod izloženstva poljskog suda sedmog generalnog zapovjedništva u Marmaros-Szigetu glavna rasprava protiv optuženika raspuštenog poljskog pomoćnog zbora. Na prijedlog branitelja određeno se da glavna rasprava bude javna. Njihov prijedlog da se glavna rasprava vodi na poljskom jeziku nije odbijen. Optužba glasi na zločin s neprijateljem, na neovlašteno kupljanje vojnika, urotu za pobjegu, pobunu, kragiu i javno nasilje. Pošto se pročitala optužba, započelo saslušavanje jednog od glavnih optuženika, legijskog kapetana, intendentu d.r. Romana Goreckija. Ovaj izjavi da nije kriv.

Barun Burian u Berlinu.

BEČ, 10. Ministar spoljašnjih posala barun Burian krenuo je, kako je navješteno bilo, u Berlin.

Novi predsjednik i potpredsjednici Reichstaga.

BERLIN, 8. Zastupnik središta Feherenbach izabran je sa 270 od 280 položenih glasova za predsjednika Reichstaga.

BERLIN, 8. Reichstag je izabrao naprednjaka Dove, socijalnog demokrata Scheidemanna i nacionalnog liberalca Paasche za potpredsjednika.

Nepopustljivost Lloyd Georgea.

Na godišnjoj gozbi štamparskog udruženja držao je Lloyd George govor, u kojemu je počeo sa pohvalom Amerikancima, zatim nastavio: Ako saveznici sa bilo kojeg razloga ne postignu nikakvog uspjeha, tad bi ja dan biosvijet, na kojemu bi morali da živimo. Znamenitost i važnost današnjih bojeva ne može se preterivati. (Odobrovanje). Današnja je borba, borba protiv pruskog ideala militarizma sa svojim prezirom slobode, sa prezirom čovječijih prava, sa prezirom čovječijeva.

Ne potignemo li danas uspjeha, tad bi kultura sadašnjeg doba bila zavrtana u najtamnija prošla vremena. Mi plaćamo visoku, žalosnu i patničku cijenu sa pobjedom; ali zbroj svekolike ljudske nevolje, koja se za pobjedu plaća, ne došize do onih koristi, o kojima se danas radi. Brižnih dana proživljemo. Izgleda kao da se stoji pred jednom milom osobom, koja se sa strašnom jednom bolešću bori za život, te da se jednomo kaže da treba čekati dok kriza ističe. Kriza još nije minula, ali mi ćemo je srčano savladati. Ne možemo dopustiti, ni svijet ne može dopustiti, da se nanovo utrne život milijunima ljudi i da se domovi pustoše. Radi toga mi se borimo.

Naša je zemlja u prošla vremena velike ratove ratovala. Mi znamo da Luđenorffov malj o tvrđ, čvrst i dobar metal udara (Živo odobrovanje), jer tvrđa je ruđa englesko srce. Ovo se već toliko vjekova iskušalo, pa će i u ovome izdržati. (Odobrovanje). Tako i onaj mali hrabri narod, koji je opet velik hrabar narod, s onu stranu kanala borice se i dalje uporno za svoju slobodu, za čast otadžbine svoje. Vidio sam Francuze, pa nijesam nikad našao ni traga bojazni na licu jednog Francuza. Oni su ispunjeni hrabrošću i odlučnošću da se biju do kraja. Francuska je složnija kao nikad prije. I Engleska je složna.

Složnost i odlučnost, to su sposobnosti kojih danas trebamo. Pokopamo svoje političke nesuglasice, ali ove će iznova uskrsnuti. Ove su oprečnosti prava bitnost slobode; ali u ovom času jedan jedini je naš cilj (Odobrovanje): Hoćemo da budemo složan narod (živahno odobrovanje), složan u odluci da ne popusti (Živahno odobrovanje). Hoćemo da budemo kao nasip, koji će da zažri ovu jaku poplavu i da je rastisne. (Živahno odobrovanje).

Neće sporazuma s Njemačkom.

LONDON, 7. (Reuter). Na jednoj skupštini udruženja prevozilaca u Newcastleu, vojska udruženja pomoraca i ložaca, Havelok Wilson, prikaza jednu rezoluciju, u kojoj uništavanje lagija sa strane pomornički isporučuje sa umorstvom. Nije moguće doći s Njemačkom do sporazuma mira.

preotesmo list lovorike, što ih se kod vas po svu godinu vijga, a kod nas ciglo o pokladima.

S toga eto i slava i na ramenu zdrava junačka glava i vašim «maškarama» i našim «maškarunima», a mi ih se ni dođili ne bi, a kamo li se ođa nje očesali, da ne bi babe Šarine, pa nešto mrđnu, a sveisto živa ostađe.

Licem na pokladnicu sunu na vrata i pred moj pisarni stō banu moja Pekasa. Svija se starica od pusta smijeha, dok joj nasrtljivi i učestali jecaji nikako ne dađu, da iskaže, što je naučila.

— Ma kako ću, moj gospodaru, da se ne uđušim i zacnem, kad evo pred tren baba Šarina samu sebe i pred čitavim pukom na kolarištu predađe sotonu paklenoj, bio Bog s nama! — i baka pljuceke postrance.

— Ma pa je li, moja Šarina, ono i onako, što svijet od prekojice selom pronoši i gata, da bi ti samu sebe na kolarištu predala sotonu paklenoj? — smjehuljavo ću ja, a u neke i starosno na babu Lucu Baniča, kad je susretoh kod njezinih gustih i procvjetalih bajama.

— Da tako nije, oče, kako je i da sam jezik pregrizla, a ono ne izustila! . . . Jo ti se meni i mojoj duši, kad onoliko za nju marim! . . . Nema toga misnika, koji će me odriješiti! — i baka samu sebi zadimi desnicom u ulegle, posrpljene i šunđrane prsi.

— Bit ćeš se, bōna, zarekla.
— Ma nijesam, Don Marko, već baš iščista!
— Nu ti megjer tebe!

— Ma kako neću! Ko da sam od međa, načapili se na me «maškaruni» na kolarištu. Bi reći, da nema već ciglo ja, a kad tamo pljeva i mrav naroda izlizo, da se nasmije i da ih se nagleđa. Čapni jedan, čvanki drugi, treći potegni, a četvrti garavom ručetinom po obrazima pomiluju. I završio najotrcaniji i najnakazniji izmjeđu njih i nikako se smiriti.

Izveštaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 8. Glavni stan, 7. o. m.

Fronta u Palestini:

Izmegju obale i Jordana naša je artilerija stala da na više mjesta tuče krepkom vatrom zgodne neprijateljske nišane. Istočno od Jordana odbijeni su lako neprijateljski izvidnički zagoni. Naša obrambena vatra pogodila je neprijateljsku letjelicu, koja se sruši iza neprijateljskih linija. Na ostalim frontama ništa novo.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 9. Glavni stan, 7. juna 1918.

Mačedonska fronta:

Na više miesta fronte, naročito u području Moglene i južno od Doirana bijaše obostrana djelatnost vatrom na mahove žesča. Južno od Gjev-gjelija, istočno od Vardara, kod sela Mačukova i Krastali kao god u blizini ušća Strume neprijateljski izvidnički odjelici pokušaje da se primaknu našim pomaknutim stražama; ali bjehu vatrom raspršeni.

SOFIJA, 10. Glavni stan, 8. juna 1918.

Mačedonska fronta:

Zapadno od Ohridskog jezera raspršismo vatrom više neprijateljskih izvidničkih četa. U obluku Cerne na mahove živahna vatra neprijateljske artilerije, istočno od Cerne naše jurišne skupine prodriješe u neprijateljske pozicije, iz kojih se povratije sa srpskim zarobljenicima. Južno od Huma živahna obostrana djelatnost vatrom.

Pomorska se Vlada povratila u Trst.

TRST, 8. Pomorska vlada, koja se većim dijelom prenijela u Grac prema višoj naredbi kad je buknuo rat s Italijom, povratila se u Trst, gdje će dana 10. o. m. preuzeti svoju djelatnost.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnja odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premlilostivo udostojilo podijeliti viteški krst reda Frana Josipa s ratnom dekoracijom, u priznanje izvrsna službovanja u ratu, komodoru austr. Lloyda kapet. (Marku Dabčeviću); zlatni krst za zasluge s krunom na vrpcu kolajne za hrabrost, u priznanje izvrsna službovanja u ratnom prometu, upravitelju odjela za spasavanje društva D. Tripovich, kapet. Dinku Bašiću; kap. urotu, par. druš. Austro-Americana i Braća Cosulich Nikoli Ticini;

zlatni krst za zasluge na vrpcu kolajne za hrabrost sa mačevima, u priznanje izvrsna službovanja u ratnom prometu obalne plovidbe, kapet. austr. Lloyda Anđriji Ljubiću;

zlatni krst za zasluge na vrpcu kolajne za hrabrost, u priznanje izvrsna službovanja u ratnom prometu, mašinistima austr. par. društva «Dalmatia» Josipu Simitzu i Paški Boschi, mašin. par. Društva «Ragusea» Karlu Mosettigu, prvom mornaru par. Društva «Ragusea» Ivanu Kisiću i prvom strojnom mornaru par. društva austr. Lloyda Marku Drelju-Jelaski.

N. P. gosp. Namjesnik grof. Attems našim vojnicima u pohode.

Kako je poznato, neke su dalmatinske općine poklonile junačkim našim domaćim pukovnicima srebrne počasne trublje, iz zahvalnosti za njihovo junaštvo. Općine Spljet i Sinj poklonile su nedavno taku srebrnu trublju, baš krasno kovanu, s grbovima dviju općina i patriotskim natpisom, pjesadijskoj pukovnij br. 22.

Casniki, koji je bio smo na dopustu, ponio je pukovnij taj lijepi dar; te je trublja na 25. maja, u

— Moli, kuni, zaklinji, da me se jami i progje stare i nevoljne, a o drugim se zabavi. Hoće! Već kad izvrcile vile pred oči, izvrmem se i ja na nj, te njemu, da mu tamo vrag mater odno, koja ga je onako nagrnala na svijet dala.

— U to on skida obrazinu sa sebe i razotkri se, a ispod nje, rano moja, poviri moj rognjeni i jedini Spiro! . . . Pa kud ćeš, oče, teže žalosti, već što učinih i svoju dušu smetoh i upropasti! . . .

U svanuće Čiste Srijede zovuoni remeta prvi, domalo drugi, a najstraž i treći. Svijet, ko da su mrtvace sjene, ozbiljno i mučke u crkvu promičuje. Po misli se pred oltarom jedno za drugim sabrano obregiju, skrušeno klicaju, okajno glavu priginju, a misnik im je zeru pepelom trusne i iz dubanca turobnim glasom slovo po slovo razgovjetno slova: — «Spomeni se, čovječe, da si prah, i u prah ćeš se preobratiti!»

Obred je svršio, puk je izlizo iz crkve, a jedno da koje iza zuba kojom objeli . . .

— Da kuda ćeš ti jutros, Ivane? — Imekne Špiro Šarinin svome rođijaku i jučerašnjemu na kolarištu pokladnome pajdašu, Kericu, kad će iz crkve mimo svoju kulu.

— Kuda ću! Motiku na rame, pa u graglanca na kopanje. Nestalo je pure, pa će mi ono drčina od glada poljoskati. Eto ti, kuda ću!

— Nije, rođe, drugacije ni kod mene, već ću vrcem u sirane u drva, a sutra u grad, da za nje nabavim oku brašna.

Ono su do juče mojima poklade, a ovo i ovačko jutros početak korizme. Ima li te goleme razlike izmjeđu onih i ove?

A kod vas tamo gradskih sladokusaca?

A ipak iza vas i za njih jednakoga su značenja obasežne riječi: «Spomeni se, čovječe, da si prah, i u prah ćeš se preobratiti!»

sijelu zapovjedništva pukovnije, svečano blagoslovljena. Na svečanom su obredu bili felđmaršal Borojević, general pukovnik Wurm, te mnogi drugi generali. Felđmaršal Borojević izrekao je krasan govor, u kojem je istaknuo i pohvalio junaštvo ove naše pukovnije, koja je na diku zemlji i narodu našem. Naša je pukovnija taj dan lijepo proslavila, a ono se poslije pođne proveselila na pučkoj zabavi naročito priređenoj. Bijahu pozvani na ovu svečanost preuzvišeni gosp. Namjesnik i općinski predstavnici Spljeta i Sinja, ali radi kratkoće vremena nijesu se mogli odazvati pozivu.

N. P. gosp. Namjesnik odazvao se kasnije na ponovljeni poziv, da dogje našoj viteškoj pukovnij u pohode, te je na 3 o. m., u pratnji upravitelja predsjednišvenog bureau-a kod komesara Visina, krenuo na jugozapadnu frontu, te je sutradan pohodio sijela bataljuna naše pjesadijske pukovnije, gdje je bio svečano dočekan. Gosp. Namjesnik sastao se s našim junacima, kazao njima pozdrav od mile im domovine, koja se harno sjeća svega onoga što su na obranu i na čast njezinu učinili ovo četiri godine na tolikim bojištima, svuda viteški vojuići, te ih obodrio i posokolio, da budu i unaprijed dostojni slavnog imena, koje su dosad tako sjajno prođičili.

Pozdravio je napose pojedine Dalmatince, odlikovane radi osobite hrabrosti, te im čestitao, i s njima se razgovarao o prilikama kod kuće.

Preuzvišeni gosp. Namjesnik bio je gost felđmaršala Borojevića, koji je njemu na časi priredio sobet.

Na povratku gosp. Namjesnik posjetio je Goricku krajinu: S. Mihovio, Pođgoru i druga mjesta, gdje su se sinovi zemlje naše prođičili u ljutim bojevima.

Svečani ophod za mir.

U nedjelju u 8 sati poslije pođne bio je svečani ophod i blagoslov s Presvetim Sakramentom. Procesija uputila se od prvostolne crkve Sv. Stojšije, prošla je glavnim dojmama gradskim ulicama i povratila se k crkvi. U ophodu učesvovahu sva mjesna pobožna ženska i muška društva i bratovštine sa zastavama, mnogobrojne djevojčice u bijelim, milosrdne sestrice, općinska glazba, veteransko društvo, predstavnici svih državnih i autonomnih vlasti, rečovno i svjetovno svećenstvo s kaptolom prvostolne crkve; pod «nebo» je nosio Svetotajstvo preuzvišeni gosp. Nadbiskup dr. Puljišić s velikom asistencijom. Iza «neba» stupao je preuzvišeni gosp. Namjesnik grof Attems s činovnicima Namjesništva.

Sjedišta svih vlasti i uređa države, pokrajine i općine, kao i sjedišta društva bijahu svečano okićena zastavama, a prozori privatnih stanova sagovima i zastorima. Po ulicama i trgovima, kojima je svečana procesija prolazila, bilo se sleglo veliko mnoštvo svijeta.

Lične vijesti.

Povratio se u nedjelju u Zadar, sa odujleg dopusta, presvijelji gospodin namjesnišveni potpredsjednik grof Franjo dr. Thun-Hohenstein. Kako doznajemo, visokorogjeni gospodin, koji je dosad imao naziv i karakter namjesnišvenog potpredsjednika, bio je ovijeh dana od Njegova Veličanstva imenovan namjesnišvenim potpredsjednikom i dođijeljen u Beču namjesništvu Donje Austrije. Bio je u isto doba odlikovan ratnim križem za civilne zasluge prvoga razreda.

Zdravlje zastupnika gosp. Biankinia, koji je od rane na npi više mjeseca ležao i vidao se, sada je, kako doznajemo, okrenulo sasvim na bolje. Rana mu je na nozi iscijelila i bolesnik se sada već diže s kreveta i lijepo oporavlja.

Imenovanje.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premlilostivo udostojilo, previšnjim rješenjem od 3. juna o. g., imenovati dvorskog tajnika sa nazivom i karakterom odjelnog savjetnika u previšnjoj kabinetskoj kancelariji Cirila baruna Kirigina-Mardegani odjelnim savjetnikom.

Novi bilježnik.

Ministar pravde imenovao je bilježničkog kandidata dr. Ivana Uglečića bilježnikom u Metkoviću.

Doplatak nastavnima za skupoću.

Zakonska osnova, kojom se morao dati nastavnicima gradjanskim i pučkim škola za godinu 1918 doplatak za skupoću, i glasovati prinos države u ovu svrhu, nije bila još otrsena od carevinskog višeca. S toga se vlada postarala za privremenu pomoć. Pokrajinama će biti, uz neke uvjete, stavljeni na raspolaganje državni pređujmovi, da se mognu za sada dati nastavnicima i njihovim obiteljima doplaci za skupoću do tri četvrtine iznosa pređvijena u pomenutoj zakonskoj osnovi, sa retroaktivnom moći od 1. januara 1918. do stalnog uređenja doplataka za skupoću.

Novi odvjetnik.

Gosp. dr. Paško Tomić upisan je na 2 o. m. u imenik odvjetnika odvjetničke komore spljetske sa sijelom u Spljetu.

Slador za ukuhavanje voća.

C. k. uređ za pučku prehranu raspolio je, da se ove godine svim osobama ovlaštenim na primanje iskaznica za slador doznači dođatak sladora za ukuhavanje voća u privatnim kućanstvima. Taj je dođatak jednak sadašnjoj ređovitoj mjesečnoj kvoti sladora t. j. 3/4 dođično 1/2 kg.

Pravo na primanje sladora za ukuhavanje voća osniva se isključivo na glavnu kvotu, nipošto na nadopunitbenu kvotu sladora. Posjednici nadopunitbinih iskaznica (teški nadničari, šumski radnici, oružnici, dođijle, djeca ispod 6 godina, bolesnici i t. d.) nemaju pravo na slador za ukuhavanje voća više od svoje glavne kvote.

Pridizanje sladora za ukuhavanje voća obaviti će se ovako:

Na iskaznice izdane za srpanj davat će se dvostruka mjera, naime svaki odrezak od 1/8 kg vrijediće za 1/4 kg. U mjestima, gdje nijesu uvedene iskaznice za šećer, ima se na uputnicama naznačiti dvostruka količina.

Slador će se prodavati uz normalne cijene od kruna 130 sa 2% odbitka za 100 kg.

N. P. gosp. Namjesnik i pučke kuhinje.

Pišu nam iz Kali, 29. svibnja.

Na 22 o. m. nenađano je prispio u ovo selo — parobrodom «Zadar» — preuzvišeni gospodin namjesnik grof Attems sa pratnjom, da se lično uvjeri o stanju naroda u ovom selu i da pregleda djelovanje ratne kuhinje. Najprije se u školskoj zgradi potanko obavijestio kod g. župnika i nadučitelja o mjesnim prilikama te stanju naroda; pregleda zatim ratnu kuhinju, a na koncu poklonio je upravi kr. 200 da se siromašnijem i gladnijem pučanstvu besplatno razdiijeli 1000 obroka. — Namjesnik pregleda potrošno-obrtnu zađrudu, župski uređ, crkvu, a zatim se uputio na parobrod, da obagje druga sela ovoga otoka.

Mi mu zahvaljujemo od srca na pomoći, savjetima i napucima kojima nas je utijesio i obodrio.

Za VIII. ratni zajam.

Trgovačka i obrtnička komora u Zađru čvrsto se nada da svi trgovci i obrtnici, njihovi činovnici i namještenici neće propustiti zgodnu priliku, da korisno ulože svoj novac i neće oklijevati da podupru djelo naših junačkih vojski potpisujući 8. ratni zajam. Na potpisivanje nas potiče ne samo patriotska dužnost i uvjerenje da tim doprinosimo konačnoj pobjedi i skorom postignuću željenog mira, već nas na to nuka i vlastita korist. Potpisivanje traje do 2 jula o. g.

Raspis natječaja na ispražnjena vojnička zakladna mjesta.

1. Neodređen broj mjesta po 400—600 K. «zaklade kapetana Karla Vanel recte Vanelle» kao prinos za opreću siromašnim zastavnicima plemićkoga podrijetla i rimokatoličke vjeroispovijesti svih konjičkih pukovnija prigodom njihovog pomaknuća na nadčasnika. Jednokratno nadarenje. 2. Neodređen broj mjesta zaklade podmaršala Josipa Walthör od Waldenu kao opremni doplatak po 360 kruna za siromašne zastavnike dobrog ponašanja svih dragunskih pukovnija, dok ne budu pomaknuti na časnike, zatim kao opremni doplatak po 400—600 K za siromašne zastavnike dragunskih pukovnija prigodom njihovog pomaknuća na nadčasnika u jednoj konjičkoj pukovnij. Jednokratno nadarenje. 3. Jedno mjesto po 120 K zaklade zastavnika Stefana Klinigera za vojnika, koji su u ratu nemoćni postali i to za vojnik 3. baterije prič. polj. običke pukovnije br. 58, odnosno c. i. kr. poljsko-običke pukovnije br. 10.

Jednokratno nadarenje. 4. Dva mjesta po K 117 zaklade potčasnika «Reichsvereina», činovnika, koji su u vojničkim odvijetaka potekli, za natjecatelje, koji su u sađanjem ratu ranjeni bili, te koji po zakonu od 19. travnja 1872. (R. G. Bl. 31 br. 25/72) o podjeljenju namještenja slugenim potčasniciima, imaju pravo na to. Jednokratno nadarenje. 5. 1 mjesto po 200 K «nemoćničke zaklade kneza biskupa od Lavanta, preuzvišenosti dr. Michaela Napotnika» za privredni nesposobne nemoćnike. U prvome ređu dostojne ratne nemoćnike rimokatoličke vjeroispovijesti Lavantske dijece. Jednokratna potpora. 6. Dva mjesta po 700 K «zaklade Johana Roka baruna od Dorfleitha» za siromašne časničke kćeri, 4 mjesta po 700 K za siromašne ces. kr. činovničke kćeri, dva mjesta po 500 K za siromašne gradjanske kćeri i 2 mjesta po 300 K za siromašne djevojke. Jednokratni opremni prinos za nevjeste. Poblize upute mogu se dobiti kod nadležnog mjesnog odnosno popunitbenoga zapovjedništva.

Ratna kuhinja u Jelši.

Pišu iz Jelše: Nedavno je ovdje otvorena i blagoslovljena ratna kuhinja za siromašnije pučanstvo mjesta i okolice. Dijeli kojih 300 obroka na dan. Da ih se bude moglo dijeliti što više besplatno, obitelj načelnika g. Jure Dubokovića stavila je u pravi na raspolaganje, do konca ov. godine, 7000 kruna, to je 1000 K mjesečno.

Pell' VIII. prestito di guerra.

La camera di commercio e d'industria nutre ferma fiducia che tutti i commercianti ed industriali, i loro impiegati ed addetti, non tralasceranno l'occasione propizia per collocare bene il loro denaro e non tarderanno a sovvenire l'opera dei nostri valorosi soldati, sottoscrivendo all'8. prestito di guerra. A sottoscrivere ci sprona non solo il dovere patriottico ed il convincimento che così contribuiremo al conseguimento della pace tanto desiderata, ma c'induce anche il nostro interesse. La sottoscrizione è aperta fino al 2 luglio a. c.

Odbor za otpremanje djece na ferijalne kolonije u Hrvatsku

javlja nam: Odašiljanje naše djeđice, osobito iz okolice Zadra, Splita i Šibenika, sve se to ljepše i uređnije razvija, pak ređovito svakoga četvrtka, uđobnim parobrodom «Trieste», stotine naših sirotica, lijepo preobučeni hrlu u naručaj pitome Hrvatske i piodne Slavonije. Iz Zagreba stižu nam svaki tren pisma od tamo nastanjenih Dalmatinaca, koji naj-ganutljivije javljaju, kakovim zanosom, ljubavlju i nježnošću u svakom mjestu primaju dalmatinske mališe. Dalmacija ne smije nikađo zaboraviti, što za nju sada čini Hrvatska i Slavonija. U nevolji se poznaju pravi prijatelji; djelima se očituje iskrena ljubav, a u ljubavi je danas Hrvatska pokazala, koliko Dalmaciju ljubi i cijeni. Hrvatskoj postado smo družnici navijeke, a dug naš moramo joj vraćati: zahvalnošću, ljubavlju i djelima.

Do za sada najviše ćemo se odužiti Hrvatskoj, ako joj što više *zabiznih* sirotica u krilo povjerimo, a mnogo ih ne možemo povjeriti bez pripomoći novčane cijele Dalmacije.

Ođboru u Zađru uspjelo je, da nagje i naruči 43.000 K rubenine, odijela i obuće, ali on ne raspolaže tolikim novcem, da može to isplatiti. Djedići goloj i siromašnoj valja stvoriti odjeću i obuće već za buduću zimu, pak ju je ođbor i našao, samo, bračo iz Dalmacije, priskoćite u pomoć najplemenitijem pothvatu: spasavanju naše budućnosti.

U Zađru zlatne ruke nekih gospojica i gospojica kroje, krapaju, šiju, pak peru, kupaju i strigu djeđicu! Samo — nemamo još dovoljno novca, a da možemo taj plemeniti pothvat izvesti onako, kako veliki zahtjevi troškova od nas zahtijevaju.

Neki se novčani zavod ođazivlju, ali nema opečga ođaziva svih onih rođoljuba, koji su sada

upravo u p
bije!
Pomo
Radi se o
Prinosi
(II.
Zađru
3000 K; Sr
100; Glaci
Jurica 52;
gosp. Dr S
niješe: Dr
Svarić, J.
Dr S. Bel
Antica i M
Katica, Mo
po 10; Zg
Crijenak Z
Pelagija sa
Fra L. Kot
Paštrović N
Ivo, Brunić
Niko 4; g.
Pavić Ivo 5
Stipe 3; g.
druga u S
Karinu 100;
Marinović, I
J. Despalj, P
Raspović, Fr
Usve 4433.9
došada 7058.
La spet
l'importo di
l'infanzia e
delle Signor
di questi gio
Le dize
più sentite g
generoso cor
Crv
Giogo D
per onorare
vić, cor. 10.
rare la memo
Il sig. S
cietà prov. di
Dalmazia a t
Pre
Drijavljeni st
od 2
Bolest
Boginje
Difterija
Djegavi tif
Skrlat
Srdobolja
Trbušni tif
G
Inicijativ
došlo je do
sa sjedištem
odobrena, te u
Gospodarskom
gjuje cjelokup
svaku gospoda
na temelju uz
viersija, šted
članova, kao i
sklom zastupst
isti organi
zemljsne kultu
darstva bude u
vlastima i usta
kovog udružen
danas za vrijeme
osobito pako s
i privrednika p
da svoje intere
a za to se ost
rata, kad je ne
nedostataka. N
jednog semesta
će znati i mođ
istupi za intere
Gospodarskog
spodar širom
rijeći, to neme
svi naši gospod
Uđijeli (ak
K 10.— upisni
upíše koliko h
otpada i odno
godišnjeg dobiti
u visini upisa
nerodnu stvar
jedina područja.
Uplate ako
na: «Gospodars
Primiti sm
banke u Trstu z
tu poslovnu gov
ničarima je doz
21/2% superdivi
je sudjelovanjem
darsko društvo
lijuna, te društ
s nekretinama

kuhinje.

u ovo selo... gospodin... da se lično... da pregleda... u školskoj... i nadu... rođa; pre... pklonio je... dionjem pu... Namjesnik... uređ, crkvu... pagje druga

moći, savje... i obodrio.

odru čvrsto... i činovnici... vati da po... pisujući 8... e ne samo... prinosimo... željenog... Potpisi-

ojnička

500 K. «za...» kao pri... olemičkoga... svih ko... knućna č... teodregien... Valthör od... kruna za... svih dra... na ča-... 00—600 K... ovnija prij... a u jednoj... 3. Jedno... ana Klin-... tali i to 58... ije br. 58... e br. 10... K 117 za... a, koji su... telje, koji... zakonu... (2) o po-... mađu... mjesto po... a od La-... «nika» za... ređu do-... spuvedu... 6. Dva... aruna od... mjestia po... čeri, dva... kčeri i 2... onokratni... mogu se... upunitbe-

vorena i... pučan-... roka na... isplatno... la je u-... e, 7000

nutre... striali, n... l'oc... denaro... ei nostri... stito di... o il do-... si con-... io desi-... sse. La

bito iz... jepše i... etvrička... sirotica... rvašica... ki tren... javljuju... ištinske... iiti, što... volji se... skrena... kazala... dosmo... raćati:

atskoj... erimo, ... pomoći... arući... e ras-... dječici... u već... samo... emeni-

ospo-... strigu... a da... kako... nema... sada

upravo u prigodi, da pokažu djelom svoje rodoljublje! Pomozi, Dalmacijo, jer pomažeš sebi samoj! Radi se o spasu tvoje budućnosti: tvoje djece!

Prinosi za otpremanje djece na ferijalnu koloniju u Hrvatsku.

(II. iskaz novčanih prinosa).

Zadružni Savez (ispostava Zadar) I. obrok 3000 K; Srpska Štedionica 500; gosp. Lorini Petar 100; Gijci preparandija na uspomenu pok. naduč. Jurića 52; gosp. Svalina S. sakupio u društvu 30; gosp. Dr S. Belaj sakupio u Samoboru, a doprinjše: Dr. Coriellazzo, Dr I. Oreš, S. Jurić, M. Švarić, J. Biščan, P. i J. Irović, D. Marković i Dr S. Belaj 117; gosp. Cernosia A. 50; gjeje Oman Antica i Mara u. Pečić po 20; gjeje Kovačević Katica, Moretti A., Milošević Ida i Kava Oršula po 10; gjeje Stipić Jelka i Stipić Anka po 10; Crljenak Zorka 5; Poljičak Jela 4; a gjeje Pirone Pelagija sakupila u Birbinju 41.40; gg. Stipić Ivo, Fra L. Kovačević, Grgurov Stipe po 20; gosp. Paštrović Niko 16.50; gg. Lucijanović Krsto, Maros Livo, Brnić K. i Ležajč Mirko po 10; g. Kukura Niko 4; g. Kulušić Petar 5; g. Dujilo Josjo 6; g. Pavić Ivo 5; g. Crljenak Dragutin 3; g. Andrijanov Stipe 3; g. Vecchiardo P. 2; Potrošno obrtna druga u Silbi 200; g. Dn M. Sinovič sakupio u Karinu 100; a doprinjše: Fra J. Runić, Dr B. Marinović, Dr I. Eškinja, pob. N. Novaković, Dn J. Despal, prof. Š. Urlić, Dn F. Antunović, Dn A. Raspović, Fra J. Spikić, A. Despot i Dn M. Sinovič. Usvje 4443.90 K; prije iskazano 2654.58; ukupno dosada 7098.48 K.

Elargizioni.

La spet. «Banca popolare di Zara» devolve l'importo di cor. 500 al locale Asilo di carità per l'infanzia e la puerizia e di cor. 500 al Comitato delle Signore italiane per l'Asilo dei bimbi aperto di questi giorni e da loro curato. Le direzioni preposte ai pii istituti porgono le più sentite grazie allo spet. istituto bancario per il generoso dono.

Crveni Križ — Croce Rossa.

Gilgo Dicolò i. r. revidente contabile di finanza per onorare la memoria del defunto Duško Jurković, cor. 10. — Famiglia Luigi Lorenzutti, per onorare la memoria del def. Dušan Jurković cor. 2. Il sig. Spiridione Artale, ha devoluto alla società prov. di soccorso della Croce Rossa per la Dalmazia a titolo di oblazione l'importo di cor. 39.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 26. svibnja do 1. lipnja 1917.

Table with 5 columns: Bolest, Politički kotlar, Općina, Broj obojanih, Broj umrlih. Rows include Boginje, Difterija, Dječavi tif, Srdobolja, Trbušni tif, etc.

GOSPODARSTVO.

Gospodarsko udruženje.

Inicijativom prijatelja narodnog gospodarstva došlo je do osnutka «Gospodarskog udruženja» sa sjedištem centrale u Zadru. Pravila su već odobrena, te udruženje počinje odmah da djeluje. Gospodarskom udruženju zadatak je, da unaprijeđuje cjelokupno domaće gospodarstvo uopće i svaku gospodarsku granu unaprijeđuje produktivno na temelju uzajamnosti unaprijeđuje produktivno vjersiju, štednju, i gospodarstvo svojih članova, kao i da zemaljskim vlastima i zemaljskom zastupstvu stoji na raspolaganje kao savjetujući organ u svim odnosima, koji se tiču zemljišne kulture, da u interesu narodnog gospodarstva bude u saobraćaju s ostalim gospodarskim vlastima i ustanovama u monarhiji. Potreba ovakvog udruženja isticala se i ranije, a naročito danas za vrijeme ratnog i prelaznog gospodarstva: osobito pak s obzirom na potrebe naših gospodara i privrednika u vrijeme rata. Svi se stališi zastupaju, da svoje interese što bolje promiču i zastupaju, a za to se osobito pokazuju potreba za ovoga rata, kad je naše gospodarstvo trpilo radi raznih nedostataka. Naročito pak pokazala se je potreba jednog samostalnog gospodarskog udruženja, koje će znati i moći da u svakoj potrebi službeno istupi za interese naših gospodara. Pošto članom Gospodarskog Udruženja može postati svaki gospodar širom Dalmacije, u najširem smislu te riječi, to nema sumnje, da će se u nj udružiti svi naši gospodari širom domovine. Udijeli (akcije) iznose K 100.— (stotinu), a K 10.— upisnina. Svaki član udruženja može da upiše koliko hoće takovih udijela, na koje mu otpada i odnosna dividenda (dobit) od čistog godišnjeg dobitka. Članovi jamče samo dvostruko u visini upisanih udjela. Osobitih zasluga za narodnu stvar imaće sakupljači članova za pojedina područja, mjesta i sela. Uplate akcija i sva korespondencija šalje se na: «Gospodarsko Udruženje u Zadru».

Jadranska banka.

Primiti smo XII. godišnje izvješće Jadranske banke u Trstu za godinu 1917. Cisti dobitak kroz tu poslovnu godinu iznosi kruna 1,203.676.91. Dioničarima je doznačena dividenda od 5% i dvišne 2 1/2% superdividende. Iz izvješća se razabire, da je sudjelovanjem banke osnovano novo preobrodarsko društvo «Oceania» sa glavnicom od 12 milijuna, te društvo «Immobilare» u Trstu za promet s nekretninama sa glavnicom od 1/2 milijuna; po-

duzete su takogjer mjere, da se tvornica Portland cement «Cement» pretvori u dioničko društvo sa glavnicom od 1 i pol milijuna kruna. Banka je svojim kapitalom sudjelovala i pri emisiji novih dionica Druge hrvatske Štedionice u Zagrebu, Banke i štedionice za Primorje na Sušaku, parobrodarskog društva «Dalmatia» i trgovačkog društva «Balkan» u Trstu. Od godišnje čiste dobiti odredjeno je u dobrotvorne svrhe 25.000 kruna.

«Zadugar».

Primiti smo 5. broj Zadugara, ovog zanimljivog stručnog lista, što ga izdaje «Zadružni Savez» u Spljetu s ovim sadržajem: prof. I. Juras: Nekoliko podataka o pučanstvu u Dalmaciji u godinama rata; Dr J. Beroš: Koncentracija jugoslavenske zajedružne organizacije; Češke manjine; Novela k zadružnom zakonu; Porezi; Dr K. Goga: O povijesti nacionalne ekonomije; J. Defflipis: Knjiga lance kida; Stj. Roca: Vratimo se narodu; Obrtna Politika; Pučka škola u Jesenicama; N. Morović: Zadruga izvor narodnog blagostanja; — preporod narodnog života; I. C. Vukić: Mislište ljudi...; Dr J. Berwaldi: Prelazno gospodarstvo; i još niz drugih članaka: O vojničkim potporama; Iskustvo života; Borba za kruh; Za kućku prosvjetu; Treba biti pravedan; Pogibelj u luči; Pazite na bolesti krumpira; Parnice radi poljskih šteta i t. d.

Promet i trgovina.

Pošanski saobraćaj u Bukovini.

U Bukovini su ponovno preuzeli uredi: Bad Lopuzna i Stulpikauy listovni saobraćaj, saobraćaj novčanih pisama i novčani saobraćaj; Hlinitza saobraćaj novčanih pisama, saobraćaj poštanske štedionice i ograničeni paketni saobraćaj; Arbora listovni saobraćaj, Derehliu saobraćaj novčanih pisama, novčani saobraćaj i ograničeni paketni saobraćaj; Dobronoutz novčani promet; Fratautz i Wama listovni saobraćaj, saobraćaj vrijednosnih pisama, novčani saobraćaj i ograničeni paketni saobraćaj; Frassin a/M. saobraćaj vrijednosnih pisama i saobraćaj poštanske štedionice; Sadagora i Seherboutz novčani saobraćaj i ograničeni paketni saobraćaj; Uscie Putilla saobraćaj poštanske štedionice, Satulmare obični listovni saobraćaj; Frumossa listovni saobraćaj, saobraćaj novčanih pisama saobraćaj poštanskih naputnica i ograničeni paketni saobraćaj; Doroschoutz i Wassilau obični paketni saobraćaj.

U Bukovini nanovo su preuzeli uredi: Dobronoutz i Scherboutz saobraćaj novčanih pisama; Deutsch-Badeutz listovni saobraćaj, saobraćaj vrijednosnih pisama, novčani saobraćaj i ograničeni paketni saobraćaj; Kuczurnik listovni saobraćaj; Czerepkoutz listovni saobraćaj i ograničeni paketni saobraćaj; Solka saobraćaj novčanih pisama i novčani saobraćaj; Theodorestie listovni saobraćaj, saobraćaj novčanih pisama, saobraćaj poštanskih naputnica i ograničeni paketni saobraćaj; Frumossa saobraćaj poštanske štedionice; Glitzi saobraćaj novčanih pisama i saobraćaj poštanske štedionice; Mihalcze Buk. ograničeni paketni saobraćaj.

Pošanski saobraćaj u istočnoj Galiciji.

U istočnoj su Galiciji preuzeli uredi: Cebrow, Czerbiechow, Mazowiecki, Jasionow kod Zablote, Kocinbiczky, Liezkoce, Nove Sielo kod Podwoleczyska, Olejow i Uwin listovni saobraćaj; Brody i Okno kod Grzymalowa novčani saobraćaj; Nizborg Novi saobraćaj novčanih pisama i saobraćaj pošt. štedionice; Wielnica paketni promet; Dodkamien kod Brody saobraćaj poštanskih naputnica; Stanislaw 2 saobraćaj novčanih pisama, novčani saobraćaj i paketni saobraćaj; Nysuczka saobraćaj novčanih pisama i novčani saobraćaj.

Poštanske vijesti.

Opozvano je otvorenje poštanskog ureda Auzza, koji je imalo slijediti na 1. o. m.

Od prvog juna dopušteno je šljanje paketa za Bugarsku.

PROSVJETA.

Prilog biografiji Petra Preradovića.

U Zemunu živi čestita duša, starina Gjuro pl. Puc, c. i kr. major u penziji, a sada činovnik-aktuar «Rimo katoličkoga crkvenoga patronatskoga vijeća u Franjindolcu. To je zadnji od muških potomaka glasovite naše stare hrvatske plemićke porodice, koja je našoj domovini tokom vijekova dala mnogo odličnih ljudi (biskupa, vojnika, diplomata i t. d.), a i on se sprema za grob i to što prije to bolje, kako mi u zadnjem svom pismu tužno saopćuje, jer je obolio, a osim toga ga pritiska i teška materijalna bijeda, od koje sada strada najviše poštenii svijet. Kako je starac već prilično u godinama — već je odavno prevalelo svoju sedamdesetu — a prigodom ovogodišnje proslave 100-godišnjice rođenja našega neumrloga Prerada sjetio sam se da je pripovijedao, kako je u svoje doba s našim pjesnikom u vojsci kao mlad časnik služio, — ja sam se na njega, dobra mi prijatelja, obratio s molbom, da mi ono, čega se sjeća iz svojih doživljaja sa Preradovićem, napiše, u nakani, da to publiciram, da se otme zaboravi. Ovime to činim i donosim doslovce ono, što mi je nedavno Puc a tom pisao: «O generalu Preradoviću mogu Ti samo slijedeće saopćiti: Poslije rata god. 1866. (u kome je i Puc hrabro sudjelovao i otkrivan bio), kad je 78. pukovnija stigla u novu garnizonu u Arad, dočekao nas je general Preradović kao naš brigadir. Ja sam tada bio poručnik. General Preradović, vrlo strog ali pravedan pretpostavljeni a i teoretičar u vojničkim stvarima, da mu na daleko nije bilo premeča, započeo je svoje službeno djelovanje s time, da je sve časnike osobno podvrgao jednom ispitu, i to ne samo iz vojničkih predmeta, nego i iz raznih drugih, koji se tiču opće naobrazbe, dakle iz geografije, povijesti, matematičke i t. d. Nakon toga optustio je on iz časničkoga zbora sve one, koji nisu imali vojničku prednaobrazbu. U Budimpešti pak osnovana je Preradovićevom inicijativom jedna t. zv. divizion-

ška škola, u koju su poslani svi oni časnici, koji su manje bili sposobni, ali su barem imali vojničku prednaobrazbu. Započevnikom te škole bio je nedavno preminuli Feldvajmajstor barun Varednina, tada poručnik, takogjer granicar. Ova odredba, da se naime odstrane oni časnici, koji nisu imali vojničke prednaobrazbe, poslijedila je na osnovu višega naloga, pošto je poslije rata od god. 1866. postelo mnogo oficira prekobrojnih, koji su za vrijeme rata bili imenovani časnicima. Imene je general Preradović podvrgao tomu ispitu, ali sam ga take dobro položio, da sam odmah iza toga imenovan adjutantom 7 bataljuna u toj pukovniji, u kome sam svojstvu 11 godina proveo. Usprkos njegove strogosti u službi, bio je general Preradović u saobraćaju vrlo lubezan i prijazan čovjek. I tako sam Ti, koliko se sjećam, sve saopćio o našem brigadiru Preradoviću.»

Možda će i ovo par redaka, koji potječu od čovjeka, koji je lično poznao našega pjesnika, poslužiti njegovu biografiju. Sitne su to doduše stvari, ali s obzirom na osobu, koje se tiču, držim da su ipak od interesa za nas, pa sam ih zato i objelodanio.

Dr. St. Plivelić.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 11. Službeno se javlja: 11. juna 1918.

Talijanski bojište:

Na donjem Diavu iznova propadoše dva talijanska zagona. I u Frenzelskom ždrijelu odbijeni su neprijateljski izvidnički odijelci.

U Arbaniji:

Sjeverozapadno od Korca u Arbaniji Francuzi nanovo preuzeše svoje napade.

Doglavica generalnog štaba.

Izvjestaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 11. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 11. juna 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske nasljednika prijestola Rupprechta:

Pošto je vatra jako porasla, neprijatelj je navečer napao između Ancre i Somme. Lokalna neprijateljska provala na cestu Corbie-Bray bje ustavljena protudarom.

Na ostaloj fronti napad skrši se krvavo.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestola:

Dapad Hutierove armije doveo je, u dva dana boja, do namjeravanog uspjeha, naime zapremamo bregovite krajeve jugu zapadno od Nogona. Na desnom napadnom krilu zadržasmo neprijateljske linije zauzete na jugu Assain Villersa, unatoč žestokim protunapadima. S obe strane ceste Roye-Estrées Saint Denis naše čete osvojile kose visova istočno od Merjija, probiše četvrtu neprijateljsku poziciju te potisnuše neprijatelja na Aronde. Unatoč žilavom neprijateljskom otporu, čete izvovjistiše prijelaz preko Matza i pošto osvojile visove kod Marquglise i brda Vignemonta, predriješ nezadrživim napadom do Antheuila. Zaplet neprijateljskih pozicija na visovima južno od Thiescourta bje probijen. Na padinama, što se spuštaju prema jugu k Oisi, doprijesmo do Ribécourta.

Broj zarobljenika poskćio je na preko 10.000; ovaklo broj zarobljenika skupine vojske njemačkog nasljednika prijestola poraste od 27 maja do nekih 75.000.

Na fronti od Aise do Reimsa stanje je nepromijenjeno.

Dovi neprijateljski napadi sjeverozapadno od Chateau-Thierryja propadoše sa znatnim gubicima.

Prvi general, kvartirmajstor Ludendorff.

Ministar unutrašnjih posala grof Toggenburg otpušten.

Predsjednik policijskog upraviteljstva u Beču vit. Gayer novi ministar unutrašnjih posala.

BEČ, 11. Cesar je izdao računno pismo ministru predsjedniku Seidleru, kojim odobrava prijedlog ministra predsjednika te udjeljuje ministru unutrašnjih posala grofu Toggenburgu otpust od službe; u isto vrijeme imenuje predsjednika ureda za prehranjivanje Paula, povjerivši mu upravu tog ureda, ministrom i predsjednika policijskog upraviteljstva u Beču viteza Gayera ministrom unutrašnjih posala.

U računom pismu na grofa Toggenburga česar se sjeća sa zahvalnošću visogodišnjeg djelovanja što je Toggenburg razvio u osobito teškim prilikama, a čija odana, zaslužna djelatnost, prožuje mu pravno cesarevo priznanje te cesara skloni, da sebi pridržati da ga iznova upotrebi u službi. U isto doba česar udjeljuje grofu Toggenburgu veliki krst Leopoldova reda.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 11. Si comunica ufficialmente: 11 giugno 1918.

Teatro della guerra italiano:

Sull'Alpe Diave inferiore fallirono di nuovo due punte italiane. Anche nella gola di Frenzela furono respinti reparti di ricognizione nemici.

In Albania.

A nord-ovest di Korca in Albania i Francesi hanno ripreso nuovamente i loro attacchi.

Il capo dello stato maggiore generale,

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 11. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 11. giugno 1918.

Teatro della guerra occidentale:

Gruppo d'eserciti del principe ereditario Rupprecht:

Dopo una forte intensificazione del fuoco, il nemico attaccò alla sera fra l'Ancre e la Somme. Un'irruzione locale del nemico sulla strada Corbie-Bray venne arredata con una contropunta.

L'attacco dinanzi al resto del fronte crollò sanguinosamente.

Gruppo d'eserciti del principe ereditario di Germania:

In due giornate di combattimento l'offensiva dell'armata Hutier condusse all'esito divisivo; ci mise in possesso del territorio montano a sud-ovest di Nogon. Sull'ala destra dell'offensiva furono mantenute, di fronte a violenti contrattacchi, le linee nemiche prese a sud di Assain-Villers.

Dall'una e dall'altra parte della strada Roye-Estrées Saint Denis le nostre truppe espugnarono i dorsi delle alture ad est di Mery, trapassarono la quarta posizione nemica e ribaltarono il nemico sull'Aronde. Ad onta di una tenace difesa del nemico, le truppe forzarono il passaggio oltre il Matz, e si spinsero innanzi, dopo espugnate le alture di Marquglise e del monte di Vignemont, con un irresistibile attacco fino ad Antheuil. Venne trapassato il viluppo di posizioni nemiche sulle alture a sud di Thiescourt. Sui versanti che digradano a sud verso l'Oise ci siamo spinti innanzi fino a Ribécourt.

Il numero dei prigionieri è salito ad oltre 10.000. Con ciò il numero dei prigionieri fatti dal gruppo d'eserciti del principe ereditario di Germania dal 27 maggio ammonta a circa 75.000.

Sul fronte dall'Aise fino a Reims la situazione è inalterata.

Gli attacchi rinnovati dal nemico a nord-ovest di Chateau-Thierry crollarono ricchi di perdite.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRICH odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

Gospodarski pristav.

Kod c. k. demanijalne uprave u Biogradu n/m imade se odmah popuniti mjesto c. k. gospodarskog pristava.

Zahtijeva se dovršena nauka na visokoj školi za obragivanje tla ili jednoj srednjoj poljodjelskoj školi, dalje višegodišnja praksa na kojem intenzivnom gospodarskom poduzeću, poznavanje njemačkog i hrvatskog jezika.

Namještenje slijedi isprva u svojstvu privremenog gospodarskog pristava na pogodbu uz godišnju plaću uključivo doplatu radi skupocje od K. 3652 za najecatelje, koji nisu vjenčani, K. 4120 za vjenčane bez poroda, K. 4648 za vjenčane i 1—2 djece. Izim toga primati će pristav stan u naravi, deputatno polje i ostala naturalna beriva uz obaljenu cijenu, kao što su određena za demanijalne činovnike.

Molbenice opskrbljene biljegom od 2 K., prepisima svjedodžaba i opisom dosadašnjeg življenja neka se pošalju najdalje do 15. lipnja 1918 izravno c. k. ministarstvu poljodjelstva, odsjek X. u Beču, 1/1, Ebendorferstrasse br. 7.

ZAHVALA.

Dotpisati duboko ganut na pietetni i patriotski dar blagorodnog gospodina Dušana Jurkovića c. k. bilježnika u Benkovcu — koji prigodom nesretnog gubitka svoga sina Duška — dobrostivo darovao mjesnoj orkvi sv. Ante K. 100 (sto) a saučenicima siromašnijim svoga miloga Duška drugu stotinu kruna na spomen — to ovim putem blagodaram srce do našeg Dušana Jurkovića koji ispred crkve sv. Ante toli supredsiromani dječici sapredčienika miloga anđjelka pok. Duška, isporučio sam djeci dar, te kličemo cijeloj tužnoj obitelji:

Vaš i naš Duško pjeva pjesmu sa Angelima — stoga se utješite dobri oče i tužna majko! Benkovac, 8 juna 1918.

Od župskog ureda

Don Badrov Ivo, administrator.

JAVNE ZAHVALE.

Dužnost mi je najsrdačnije zahvaliti c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje), koja mi je u potpunom redu isplatila osiguranje od K. 2000 (dviiehiljada) uslijed smrti mog pokojnog muža Stevana Borka. Gošić, 10 oktobra 1917.

Draginja ud. Borka.

Javno ovim zahvaljujem c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje), koja mi je s najvećom pospješnošću isplatila iznos od K. 2000, za koju sam svotu bio osigurao pok. sina Ivana.

Drvenik (Trogir), 18 siječnja 1918.

Jeldun Božo.

Najharnije zahvaljujem c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje), koja mi je putem svog ureda u Supetru isplatila 2000 K., za koji sam iznos bila osigurala mog pokojnog sina Petra.

Supetar, 17 siječnja 1918.

Rakela Vucic.

Dotpisani najtoplije zahvaljuje c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje) za tačnu i brzu isplatu od K. 1000.— u ime ratne osigurnine pok. Ivana Kevo.

Radošić, 18 siječnja 1918.

Jure Skopljanac.

Acetilenskih lampi i gorila
(beccucci)
= osobito u aluminijum za ribanje =
Kartica za mastiti robu
svake vrsti i boje.
ZASTUPSTVO - ZADAR
Doštanski pretinac 74.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Špediter i ovlaštenu Trgovačko-Pomorski Mešetar. * * *

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Drag, Adrianopol, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Buchs, Budapest, Constantinopol, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Dreuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Interesantna novost!

za sve postolarnice, postolare i t. d. uklanja sve mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata
Gibljivo-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod.
Puzanje isključeno. Može se lako pribiti i odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija zaštita za poplate.

Proizvaga se u različitim veličinama i. j. u Dr. 26, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50.

Cijene pojedinom paru uključivo čivje vijke za pričvršćavanje Kr. 5.20.
Grosistična i preprodavaćina znanan popust

Parovi šalju se na uzorak uz pouzete Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN - ZADAR (Dalmacija).

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE - ZARA

ACQUISTA E VERDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzevegina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dai propri clienti, senza alcun spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con Incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 9. — Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 15. — I. 100/60 Kr. 18. — Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 16. — «Samum» II. 120/80 Kr. 16. —

Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Samiliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

„MAGNET“ žepne lampe svijetle bez baterije.

Pažal od gume i mjedi.

Električna Baterija K 3. komplet K 6.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3*50. Okvita svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m. POTPLATE od kože za postola, samo za trgovce i postolare na veliko.

Zemljišno-Veresijski zavod kraljevine Dalmacije u Zadru

prima prijave na VIII austrijski ratni zajam, a baš na

- 1) poreza prosti 5 1/2% amortizacioni-drževni zajam, uz tečaj 92.50%;
- 2) poreza prosti 5 1/2% državne blagajničke doznačnice, povratne 1. rujna g. 1923., uz tečaj 96%.

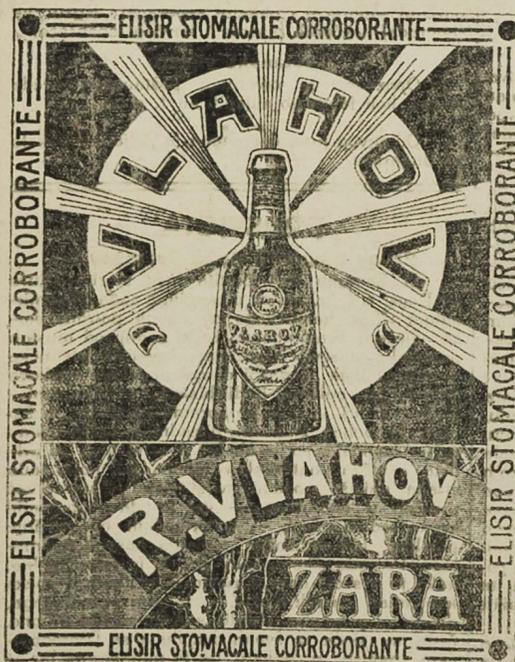
Odnosne prijave imaju se što skorije pismeno ili usmeno priopćiti zavodu, te se ima navesti želi li stranka upisati amortizacioni zajam ili blagajničke doznačnice, te

- 1) želi li stranka podmiriti cijelu kupovnu cijenu odma u gotovu ili,
- 2) želi istu podmiriti u 5 obroka, ili
- 3) želi li isplatiti samo manji iznos, te da glede ostatka kupovne cijene zavod udijeli jedan lombardni predujam uz najpovoljnije uvjete.

Zemljišno-Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije udjeljuje i uz najpovoljnije uvjete hipotekarne zajmove u svrhu omogućenja upisbe na ratni zajam.

Nadalje posreduje Zemljišno-Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije i životno osiguranje, kod kojeg će se osigurana svota u ratnom zajmu isplatiti.

Sve pobliže obavijesti daje kretom pošte ravnateljstvo zavoda.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916. do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice 98%

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosa svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.